

108

**ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU DROBNEJ WYTWÓRCZOŚCI
I MINISTRA GOSPODARKI KOMUNALNEJ**

z dnia 16 kwietnia 1965 r.

w sprawie organizowania usług w ramach działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw państwowych.

Na podstawie § 5 ust. 1 pkt 6 i ust. 5 uchwały nr 402 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. w sprawie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 95, poz. 444) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przedsiębiorstwa państwowe mogą w ramach działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym organizować przyzakładowe placówki świadczenia usług dla zatrudnionych w nich pracowników, zwane dalej „zakładami usługowymi”. Zakłady usługowe powinny być organizowane dla świadczenia niektórych typowych usług pierwszej potrzeby, jak krawiectwo, szewstwo, fryzjerstwo, pralnictwo, łaźniennictwo i innych, określonych jako usługi dla ludności w załączniku nr 1 do uchwały nr 194 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. w sprawie rozwoju usług dla ludności w latach 1961—1965 (Monitor Polski z 1960 r. Nr 55, poz. 262, z 1961 r. Nr 21, poz. 99 i z 1963 r. Nr 13, poz. 68).

2. Zamiast zakładów usługowych mogą być organizowane przez jednostki wyspecjalizowane przyzakładowe punkty przyjmowania przedmiotów do napraw lub innych usług (punkty przyjęć) wykonywanych przez te jednostki, działające na zewnątrz zakładu pracy.

§ 2. 1. Organizowanie świadczenia usług w ramach działalności pozaoperacyjnej przez przedsiębiorstwa państwowe powinno następować przede wszystkim w drodze powierzenia prowadzenia zakładów usługowych państwowym i spółdzielczym jednostkom gospodarczym wyspecjalizowanym w prowadzeniu działalności usługowej, obejmującym swoim zasięgiem działania teren, na którym jest zlokalizowane przedsiębiorstwo. Przedsiębiorstwa państwowe prowadzące dotychczas działalność usługową we własnym zakresie mogą powierzyć jej prowadzenie jednostkom wyspecjalizowanym.

2. W razie braku jednostek wyspecjalizowanych na danym terenie (ust. 1) lub niezaspokajania przez nie istniejących potrzeb albo gdy inne względy przemawiają za prowadzeniem zakładu usługowego przez przedsiębiorstwo państwowe we własnym zakresie, przedsiębiorstwo to może podjąć

bezpośrednią działalność w zakresie świadczenia usług na zasadach ustalonych uchwałą nr 402 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. w sprawie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 95, poz. 444) oraz na zasadach niniejszego zarządzenia.

3. W razie prowadzenia przez przedsiębiorstwa państwowe działalności usługowej w ramach działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym w rozmiarach nie uzasadniających zorganizowania odrębnego zakładu usługowego, przedsiębiorstwa te obowiązane są w ramach prowadzonej działalności pozaoperacyjnej do wyodrębnienia kosztów i dochodów każdego rodzaju świadczonych usług.

§ 3. 1. Powierzenie prowadzenia działalności usługowej wyspecjalizowanej jednostce organizacyjnej następuje na podstawie umowy zawartej przez przedsiębiorstwo z jednostką wyspecjalizowaną, określającej wzajemne prawa i obowiązki stron. Zawarcie takiej umowy w zakresie usług pralniczych i łaźnienniczych wymaga uzyskania uprzednio zgody organu do spraw gospodarki komunalnej przewidywającej rady narodowej, na której terenie jednostka wyspecjalizowana prowadzi działalność usługową. Warunki zawartej umowy pomiędzy przedsiębiorstwem państwowym a jednostką wyspecjalizowaną nie mogą przewidywać dofinansowania działalności jednostki organizującej usługi, z wyjątkiem wypadku przewidzianego w ust. 2.

2. W celu umożliwienia jednostce wyspecjalizowanej zorganizowania działalności usługowej i zapewnienia rentowności w granicach do 5% przedsiębiorstwo powierzające takiej jednostce organizację usług poza przydzieleniem jej odpowiedniego lokalu na zakład usługowy i przystosowaniem go do wykonywania danego rodzaju usług (z wyjątkiem wyposażenia) może przez okres do 1 roku (okres rozruchu) pokrywać całkowicie lub częściowo koszty używania tego lokalu (czynsz, opał, energia elektryczna, utrzymanie czystości itp.) w razie niemożności osiągnięcia przez jednostkę wyspecjalizowaną określonego minimum rentowności prowadzo-

nej przez nią działalności usługowej. W wyjątkowo uzasadnionych wypadkach okres ten może być przedłużony najdalej do 3 lat.

3. Przepis ust. 2 nie dotyczy przedsiębiorstw podległych i nadzorowanych przez Ministra Rolnictwa, z wyjątkiem postanowień dotyczących przydzielenia odpowiedniego lokalu i przystosowania go do wykonywania danego rodzaju usług oraz pokrywania opłat z tytułu czynszu za używanie lokalu, jednak nie dłużej niż przez okres jednego roku.

§ 4. 1. Usługi wykonywane przez wydziały działalności podstawowej bądź pomocniczej przedsiębiorstwa, polegające na wykonywaniu remontów bieżących i konserwacji lokali, maszyn i urządzeń zakładów usługowych prowadzonych w ramach działalności pozaoperacyjnej oraz na dostawie energii elektrycznej, wody, gazu, pary itp. na rzecz tych zakładów, powinny być rozliczane według kosztów własnych obliczonych na zasadach obowiązujących przedsiębiorstwo.

2. Usługi wykonywane przez zakłady usługowe, prowadzone bezpośrednio przez przedsiębiorstwo w ramach działalności pozaoperacyjnej, na rzecz działalności operacyjnej tych przedsiębiorstw lub innych przedsiębiorstw i jednostek powinny być rozliczane zgodnie z obowiązującymi cenami i taryfami.

3. W przedsiębiorstwach, w których świadczenie usług stanowi ich działalność podstawową lub pomocniczą, nie zalicza się do działalności pozaoperacyjnej usług świadczonych pracownikom przedsiębiorstwa. Usługi te powinny być traktowane jako usługi świadczone na zewnątrz przedsiębiorstwa na zasadach ogólnie obowiązujących.

§ 5. 1. Przy prowadzeniu zakładu usługowego bezpośrednio przez przedsiębiorstwo państwowe w ramach działalności pozaoperacyjnej mają zastosowanie obowiązujące przepisy dotyczące prowadzenia działalności usługowej przez jednostki gospodarki społecznej, a w szczególności przepisy w zakresie:

- 1) posiadania przez osoby wykonujące usługi odpowiednich kwalifikacji,
- 2) nieprzekraczania ogólnie obowiązujących cenników usług, z tym że ceny niższe od ogólnie obowiązujących można stosować tylko w razie rentowności zakładu usługowego.

2. Przedsiębiorstwa państwowe prowadzące bezpośrednio zakłady usługowe powinny stosować do pracowników zatrudnionych w poszczególnych rodzajach tej działalności takie zasady wynagradzania, jakie obowiązują w państwowych lub spółdzielczych jednostkach organizacyjnych prowadzących działalność usługową danego rodzaju.

§ 6. Przedsiębiorstwa państwowe, zainteresowane ułatwieniem świadczenia usług dla zatrudnionych w nich pra-

cowników, powinny występować z postulatami w tym zakresie do wydziałów przemysłu, wydziałów gospodarki komunalnej prezydentów powiatowych (miejskich) rad narodowych, które zgodnie z zarządzeniem nr 32 Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 lutego 1961 r. w sprawie zakresu i sposobu koordynacji działalności usługowej (Monitor Polski Nr 22, poz. 105) koordynują działalność jednostek gospodarczych w dziedzinie usług dla ludności, oraz bezpośrednio do jednostek prowadzących działalność usługową.

§ 7. W celu ułatwienia organizowania działalności usługowej w przedsiębiorstwach państwowych jednostki wyspecjalizowane prowadzące działalność usługową powinny występować do zlokalizowanych na ich terenie działających zakładów pracy z propozycjami uruchomienia w nich odpowiednich placówek usługowych. Propozycje uruchomienia placówek usługowych w zakresie usług pralniczych i łazienniczych powinny być kierowane za pośrednictwem organów do spraw gospodarki komunalnej, wymienionych w § 6.

§ 8. Kontrole działalności zakładów usługowych prowadzonych bezpośrednio przez przedsiębiorstwa w ramach działalności pozaoperacyjnej sprawują jednostki nadzórne przedsiębiorstw oraz organy prezydentów rad narodowych, powołane do koordynacji działalności usługowej na rzecz ludności.

§ 9. Dla usług, o których mowa w § 1 ust. 1, wykonywanych w ramach działalności pozaoperacyjnej, przedsiębiorstwa prowadzą ewidencję kosztów i dochodów w podziale na poszczególne rodzaje usług. Ewidencja kosztów powinna co najmniej uwzględniać następujące elementy: płace i ubezpieczenia, materiały, amortyzacja, pozostałe koszty; w ewidencji dochodów powinny być wyodrębnione dochody od ludności.

§ 10. Sprawozdawczość finansową z działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstwa sporządzają zgodnie z instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego.

§ 11. Ministerstwa nadzorujące przedsiębiorstwa prowadzące działalność usługową w zakresie objętym niniejszym zarządzeniem (w tym również w zakresie usług pralniczych i łazienniczych) przedstawiają Komitetowi Drobnej Wytwórczości roczne analizy opisowe z tej działalności, uwzględniające poszczególne rodzaje usług prowadzonych przez przedsiębiorstwa państwowe, w terminie przewidzianym dla sprawozdawczości finansowej.

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości:

W. Lechowicz

Minister Gospodarki Komunalnej: w z. A. Alster